

[Ivar Nørgaard.]

ansat, men så vidt jeg kan bedømme det, kan det ikke være de store områder for Grønlands vedkommende.

Jeg mener, at man i hvert fald må kunne argumentere over for denne tankegang med, at når man på en række områder er gået meget vidt med høje lønninger på overenskomstbasis, har det været udtryk for en tidsmæssigt bestemt knaphedssituation, og derfor kan det være fornuftigt på sådanne felter at gennemføre overenskomstdordninger, der jo har den egenskab, at de skal fornyes løbende og derfor også kan opsiges med kort varsel. Det vil altså sige, at de skævheder, man indfører gennem overenskomsterne, ikke behøver at blive varige, mens de skævheder, man kan komme til at indføre gennem tjenestemandsløvgivningen, meget nemt vil blive fastlåede og dermed varige. Jeg vil derfor opfordre ministeren til enten at gennemføre en ændring af skattesystemet samtidig med vedtagelsen af denne lov eller, hvis det ikke kan lade sig gøre, at ændre dette lovforslag på en række afgørende punkter, som jeg mener vi bør drøfte nærmere i lønningssudvalget, men tendensen skulle altså være den, at vi skulle undlade at placere folk i løngrupper eller lønrammer, som giver en så stor forskel dels på lønningerne for tjenestemandsansatte og for arbejdere i Grønland, dels på lønningerne i Grønland og de tilsvarende disponible indkomster her i Danmark. Det er da givet, at man kan begrunde en vis lønforskel med ulemperne ved at være beskæftiget så langt fra det sted, hvor man er født og har sin oprindelige familie, men der er jo heldigvis sket betydelige ændringer i transport- og kommunikationsforholdene, og der er heldigvis også sket ændringer i levevilkårene i Grønland, så derfor må vi løbende revidere disse ordninger i overensstemmelse med teknikkens og velfærdets udvikling, og jeg tror, at man skaber noget, der nærmer sig ræcediskrimination, ved at lave så voldsomme forskelle, som der her er tale om. Det kan bestemt ikke være noget, der fremmer grønlandernes fornemmelse af at tilhøre dette land, i hvert fald ikke de grønlandere, som er lønnet efter overenskomster på det private arbejdsmarked. De må føle sig meget deklasseret, hvis dette bliver gennemført.

Jeg går ud fra, at vi kommer til at be-

handle disse lovforslag i lønningssudvalget. Det er jo ikke skik her i folketinget og heller ikke i overensstemmelse med forretningsordningen, hvis jeg under første behandling går i detaljer med de enkelte forslag, men jeg vil dog gerne lige nævne én ting, nemlig den lille gruppe grønlandske lærere, som kaldes kateketer, dem, der er uddannet på det gamle seminarium. Denne uddannelse var jo indtil for få år siden den bedste uddannelse, man kunne få i Grønland, og kateketerne underviser i almindelige skolefag som udsendte lærere. Der kan være undtagelser, men disse kateketer er i modsætning til de udsendte lærere dobbeltsprogede, og de er, hvor de findes, et uundværligt kontakttled mellem danske lærere og grønlandske forældre og ofte også børnene. Og man har ved den seneste revision opnormeret enkelte af disse stillinger, men der er stadig nogle tilbage, og jeg mener, at vi ved gennemførelsen af denne lovgivning bør sørge for en anden indplacering af de sidste. Det kan gøres så meget lettere, som det ikke vil kunne få konsekvenser. Der er kun et bestemt antal, og dette antal bliver ikke ændret og altså derfor heller ikke forøget. Jeg går ud fra, at vi kan tage dette op under udvalgsbehandlingen.

Jeg kan altså konkludere, at der er mange af principperne i den ny tjenestemandsløvgivning, som vi finder med stor fordel kan indføres på Grønland; man kan måske oven i købet sige, at nogle af bestemmelserne er særlig egnede for Grønland, og derfor bør de også overføres til Grønland, men så længe man ikke har klaret problemet om en indkomstskat og heller ikke har set på en ændring af afgiftssystemet i retning af en moms, er det for at sige det mildt overordentlig betænkeligt at følge disse lovforslag. Vi vil meget gerne gennemgå dem kritisk i udvalget, men vi kan ikke på forhånd love støtte til dem.

**Langkilde:** Ved gennemførelsen af den almindelige tjenestemandreform i 1969 var der almindelig enighed om, at vi også skulle ordne de grønlandske forhold, og når der er gået så lang tid, skyldes det overvejende problemet omkring landsrådets stillingtagen. Men der var også dengang enighed om, at når vi fik lovforslagene, skulle de have tilbagevirkende kraft fra det tidspunkt, da